

βίας ἀπεχωρίσθημεν ἀπὸ τῆς θέας τῶν παραδόξων ἐκείνων παραλιῶν, καὶ μετὰ πόνου παρητήσαμεν τὴν περιπλάνησιν ἐπὶ τῶν ἐγκαταλειμμένων ἀκτῶν. Τὸ ἀτρόπιοιον τοῦ Λούδ, ὅπερ θὰ μεταφέρῃ ἡμᾶς εἰς Βρεντέσιον, ἐλλειμενίζεται ἤδη ἐν Κερκύρα. Ἀλλὰ, καὶ τί ἄλλο ὑπάρχει ἐκεῖ ἀπωτέρω; Εἰκὼν διαδέχεται εἰκόνα, ὄνειρον διαδέχεται ὄνειρον! Τοιαύτη τυγχάνει καὶ ἡ τοῦ ἡμετέρου βίου περιπλάνησις.

Ἐπεβιάσθημεν τοῦ ἀτμοπλοίου *Aelgros*, καὶ παρὰ τὸ Βουθρωτὸν, μεταξὺ τοῦ ἀρωτηρίου Σκάλα καὶ τῆς Κασσιώπης, ἀνήχθημεν εἰς τὸ εὐρὺ πέλαγος.

Provehimur pelago vicina Ceraunia juxta:
Unde iter Italiam, cursusque brevissimus undis.

ΕΚ ΣΤΡΑΤΙΩΤΩΝ ΣΤΡΑΤΑΡΧΑΙ

Οὐδὲν ἔθνος δύναται νὰ ἐπιδείξῃ ἄνδρας ἀρχίσαντας ἀπὸ τῶν ἀπλῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ καὶ προαχθέντας μέχρι τῶν ἀνωτάτων στρατιωτικῶν θέσεων, ὅσους ἡ Γαλλία τὸ φαινόμενον τοῦτο συμβαίνει ἐνταῦθα ἀδιακόπως ἀπὸ τῆς μεγάλης ἐπαναστάσεως. Τὸ ἀνοικτὸν τῆ ἰκανότητι στάδιον πολλάκις λαμπρῶς ἐτιμήθη ἐκεῖ. Ὁ Χῶς, ὁ Οὐμβέρτος, ὁ Πισσεργὺ ἤρξισαν τὸ στάδιον τῶν ὡς ἀπλοῖ στρατιωτῶν. Ὁ Χῶς, ὑπηρετὸν ἐν τῷ βασιλικῷ στρατῷ, ἐκέντα ἐνδύματα, καὶ διὰ τοῦ τιμημάτος τῆς ἐργασίας αὐτοῦ ἠγόραζε βιβλία περὶ τῆς πολεμικῆς ἐπιστήμης. Ὁ Οὐμβέρτος ἦτο ἀνάγωγος νέος ὢν. Τῷ δεκάτῳ ἔκτῳ ἔτει τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ἐδραπέτευσεν ἀπὸ τοῦ πατρικοῦ οἴκου, καὶ ἐναλλάξ ἐχρημάτισεν ὑπηρετὴς ἐμπόρου εἰς Νανσύ, ἐργάτης εἰς Λυὸν καὶ μεταπράτης δερμάτων κονίκλων. Τὸ 1792 ἔλαβεν ὑπηρεσίαν ὡς ἐθελοντῆς, καὶ μετὰ ἐν ἔτος ἔγεινεν ὑποστράτηγος. Ὁ Κλέβερ, ὁ Λεφῆρ, ὁ Βικτώρ, ὁ Δερλὸν, ὁ Μυράτ, ὁ Βεσσιέρ καὶ ὁ Νέϋ ἦσαν κατ' ἀρχὰς ἀπλοῖ στρατιῶται. Ὁ Σαιν-Σὺρ, υἱὸς βυρσοδέφου εἰς Τούλ, ἐχρημάτισε κατὰ πρῶτον ὑποκριτῆς, ἀλλ' ὕστερον ἐνεγράφη εἰς τὸ ἐλαφρὸν ἵππικόν, καὶ ἔγεινε λοχαγὸς τὸ αὐτὸ ἔτος. Ὁ Βικτώρ, δούξ τοῦ Βελλυνῶ, εἰσῆλθεν εἰς τὸ πυροβολικὸν τὸ 1781 ἀπεβλήθη τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὰ τελευταῖα πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως συμβάντα, ἀλλ' ἅμα ἐκνήρυχθη ὁ πόλεμος ἐνεγράφη ἐκ νέου, καὶ μετ' ὀλίγου μῆνας ἔλαβε διὰ τῆς τόλμης καὶ τῆς ἰκανότητός του τὸν βαθμὸν ταγματάρχου. Ὁ Μυράτ, «ὁ εὐεϊδὴς ξίφομάχος», ἦτο υἱὸς ξενოდόχου χωρίου τινὸς τοῦ Περιγὸρδ, ὅπου ἐπεμελεῖτο τοὺς ἵππους. Κατετάχθη δὲ τὸ πρῶτον εἰς τάγμα ἵππέων, ἐκ τοῦ ὁποίου ἀπεβλήθη διὰ τὴν ἀπειθειάν του ἀλλ' ἐγγραφεὶς ἐκ νέου ταχέως ἀπέκτησε τὸν βαθμὸν τοῦ συνταγματάρχου. Ὁ Νέϋ, κατὰ τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος, κατετάχθη εἰς τοὺς Οὐσσάρους καὶ προεβιάσθη βαθμηδόν. Ἐπροστατεύετο δὲ ὑπὸ τοῦ Κλέβερ, ὅστις ταχέως ἀνακαλύψας τὴν ἰκανότητά του ἔδωκεν αὐτῷ τὸ ἐπώνυμον

Ἀκαμάτου. Ἀφ' ἐτέρου ὄμους ὁ Σούλτ ὑπηρετήσεν ἐξ ἔτη πρὶν λάβῃ τὸν βαθμὸν τοῦ δεκανέως· οὐδὲν ἦττον ταχέως προεβιάσθη σχετικῶς πρὸς τὸν Μασσέαν, ὅστις δεκατέσσαρα ἔτη ὑπηρετήσεν ἕνα γείνη δεκανεὺς· μετὰ ταῦτα ὄμως διήλθε βαθμηδὸν ὅλους τοὺς βαθμοὺς μέχρι τοῦ στρατάρχου, ἀλλ' ἔλεγε πάντοτε ὅτι περισσότερο ἐκοπίασεν ὅπως γείνη δεκανεὺς ἢ ὅπως λάβῃ τοὺς λοιποὺς βαθμοὺς. Τοιοῦτοι προεβιασμοὶ ἐξακολουθοῦσιν ἐν τῷ γαλλικῷ στρατῷ μέχρι τοῦ νῦν. Ὁ Σαγγαρὸν κατετάχθη εἰς τὸ τάγμα τῶν σωματοφυλάκων τοῦ βασιλέως ἐν ἔτει 1815 ὡς στρατιώτης. Ὁ στρατάρχης Βυζῶ μόνον μετὰ τετραετίαν ἔγεινεν ἀξιωματικὸς, ὁ δὲ στρατάρχης Ῥανδὸν, ὁ μετὰ ταῦτα ὑπουργὸς, ἤρξισε τὸ στάδιον αὐτοῦ ὡς τυμπανιστῆς, καὶ παρίσταται ἐν τῇ εἰς Βερσαλλίας εἰκόνι αὐτοῦ ἔχων τὴν χεῖρα ἐπὶ τυμπάνου, ζωγραφηθεὶς οὕτω κατ' ἰδίαν αἴτησιν. Τοιαῦτα παραδείγματα ἐμπνέουσιν ἐνθουσιασμὸν εἰς τοὺς Γάλλους στρατιώτας, διότι ἕκαστος αὐτῶν αἰσθάνεται ὅτι δύναται νὰ ἀποκτήσῃ τὰς ὑπερτάτας τιμὰς.

ADIEU (ΥΓΙΑΙΝΕ, ΧΑΙΡΕ !)

Τὸ ἐπιφώνημα τοῦτο τοῦ ἀποχαιρτισμοῦ εἶνε ἐξ ἐκείνων, ἅτινα ὑπηγόρευσεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους αὐτῆ ἡ καρδιά. Σὲ ἀφίνω δηλαδή, δὲν θὰ εἶμαι πλέον παρὼν διὰ νὰ συμμετέχω εἰς τὰς χαρὰς καὶ εἰς τὰς λύπας σου, δια νὰ ἐπαγρυπνῶ ἐπὶ σοῦ, καὶ διὰ τοῦτο καθ' ἕλον τοῦτον τὸν χρόνον, καθ' ὃν μέλλω νὰ εἶμαι ἀπών, σὲ συνισῶ εἰς τὸν Θεόν. Αὐτὸς ἄς σὲ σιέπῃ καὶ σώζῃ ὑπὲρ ἐκείνων, ὅσοι σὲ ἀγαπῶσιν. Ἀλλὰ τὸ adieu τοῦτο (ἦτοι κατὰ λέξιν: εἰς τὸν Θεόν!) σημαίνει καί: πρέπει νὰ χωρισθῶμεν· θὰ ἀγαπῶμεθα πάντοτε, καὶ ἴσως δὲν θὰ ἐπανιδώμεν πλέον ἀλλήλους. Ὁθεν καὶ ἡ λέξις αὕτη, εἰ καὶ καλὴ καὶ παρηγορητήριος, εἶνε ὄμως πάντοτε καὶ θλιβερά.

«Υγίαине (adieu!), λέγει ὁ Λαμαρτίνος, λέξις, τὴν ὁποῖαν ὑγραίνει καταπίπτου ἐπὶ τοῦ χεῖλους ἐν δάκρυ, λέξις ἣτις ἀποπερατοῖ τὴν χαρὰν καὶ κόπτει τὴν ἀγάπην, λέξις, δι' ἧς ἡ ἀναχώρησις μᾶς ἀποκόπτει τὴν ἡδονήν, λέξις, τὴν ὁποῖαν θὰ ἐξελείψῃ μίαν ἡμέραν ἢ αἰωνιότης! Υγίαине! . . . πολλάκις τοῦ βίου μου σὲ εἶπα, ἀφίνων προσφιλέστατά μοι ὄντα, χωρὶς νὰ ἐννοήσω πόσῃν θλιψὴν καὶ ὑποστάθμην ἐμπεριέχεις, ὅταν ὁ μὲν ἄνθρωπος λέγῃ: Ἐπιστροφή! ὁ δὲ Θεὸς λέγῃ: Ποτέ!»

Λέγουσι καθ' ἑκάστην κοινῶς, καὶ γράφουσιν εἰς τὰ μυθιστορήματα καὶ τὰ δράματα: *Υγίαине, ἢ mā.llor κα.lիր ἀντάρωσair* (adieu, ou plutôt . . . au revoir). Τῆς λέξεως *υγίαине* φάνεται ὅτι γίνεται χρῆσις ἰδίως διὰ τὰς μακρὰς ἀπουσίας, ἢ διὰ τὸν αἰώνιον χωρισμὸν. Ἀλλὰ διὰ τί; Διατί νὰ μὴ εἶπῃ τις *υγίαине* καὶ τὸ ἐσπέρας πρὸς ἐκείνους, τοὺς ὁποῖους μέλλει νὰ ἐπανιδῇ αὐ-